

Predsednica Republike Slovenije

URAD

**Poslanica predsednice republike dr. Nataše Pirc-Musar
Svetovni dan Zemlje, 22. april 2024**

**(OB TEM PRVEM DELU PREDLAGAM IZPIS NA EKRANU:
EARTHDAY.ORG)**

Ob današnjem svetovnem dnevu Zemlje mi dovolite, da izpostavim tri systemske ali posamične ukrepe, od katerih je vsak po svoje pomemben v naših prizadevanjih zoper podnebne spremembe.

Prvič, globalna tema ob letošnjem svetovnem dnevu Zemlje je PLANET PROTI PLASTIKI. Plastika in njeni drobci so danes vsepovsod, tudi v naših telesih, ribah v morju, živalih na kopnem in v naravi nasploh. Cilj je zmanjšati proizvodnjo plastike za 60 odstotkov do leta 2040. Za bodoče generacije pa si želimo svet brez plastike.

V zadnjih desetih letih smo na svetu proizvedli več plastike kot prej v celotnem 20. stoletju! Uporabljajte steklenice ali bidone, kajti za izdelavo ene plastenke je potrebno 6-krat več vode, kot je v sami platenki.

Ko plastika razpade na mikroplastiko, strupene kemikalije prodirajo v naše vodne vire, hrano in v zrak, ki ga dihamo. Plastika je v naši krvi in organih ter s sabo prinaša težke kovine, ki povzročajo raka in mnoge druge bolezni. Zato rabimo več raziskav o škodljivih vplivih plastike na naše zdravje, saj danes o tem vemo veliko premalo. Potrošniki se tudi moramo zavedati, da je t.i. hitra moda ogromna proizvajalka in uporabnica plastike.

Pozivam tudi k čim prejšnjemu zaključku dela na potrebni novi Pogodbi OZN o onesnaženju s plastiko.

Drugič, vsi spremljamo posnetke, kako se lomijo in talijo gore ledu na obeh polarnih polih. Gladina morja se zaradi taljenja ledu, žal tudi na naših alpskih ledenikih, počasi a nezadržno dviguje.

Razumljivo je, da v času intenzivnih podnebnih sprememb postajajo znanstvene raziskave na Arktiki in Antarktiki vedno bolj pomembne. Pri tem imajo pomembno vlogo tudi slovenski raziskovalci. Slovenija je leta 2019 kot 54. država podpisala Pogodbo o Antarktiki. S tem se Slovenija uvršča med globalno-okoljsko in

medgeneracijsko najbolj odgovorne države sveta. Temu koraku bi moral slediti strateški načrt sodelovanja slovenskih znanstvenikov pri polarnih raziskavah, za to pa je potrebno, da Slovenija pristopi tudi k ustreznim mednarodnim sporazumom, ki zagotavljajo potrebno pravno podlago in mednarodno logistično podporo.

Ob zavedanju pomena polarnih raziskav v sodobnem svetu in njihovega pomena tudi za Slovenijo pozivam slovensko vlado k odločitvi o nacionalnem centru in k podpisu ustreznih mednarodnih sporazumov, med temi tudi ti. Madridskega protokola, ki bi slovenskim raziskovalcem omogočil delo na polarnih območjih.

(TU ZAČNEMO Z IZPISOM NA EKRANU:
MREZAZAPROSTOR.SI/ZIVE-MEJE)

In za konec, danes želim podpreti novo slovensko kampanjo **Za žive meje**. Te iz naših naselij izginjajo prav zdaj, ko bi nam lahko zelo koristile. So preprost ukrep urejanja javnih ali zasebnih prostorov za ohranjanje biotske pestrosti in so še kako koristne za ustvarjanje vsestranske podnebne odpornosti našega lokalnega okolja.

Zato podpiram pobudo Podnebnega programa Mreže za prostor in se pridružujem pozivu slovenskim občinam in prebivalcem k ohranjanju obstoječih in urejanju novih živih mej z različnimi ukrepi in rešitvami.

Živa meja je preprost ukrep za velike učinke!
Čuvajmo naš planet, čuvajmo Slovenijo.

Hvala vam.